

Warszawa, 4 marca 2021r.

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Jan Nowak

SEJMYCZANE
DS. 175.176.21
10.03.2021

DOL.401.75.2021.WL.RS

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.52.6.2021

Data wpływu 10.03.2021

Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Elektroniczna skrzynka podawcza:

/KSRP/SkrytkaESP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 22 lutego 2021 r. (znak: SPS-WP.020.52.4.2021) uprzejmie dziękuję za przedstawienie do zaopiniowania *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 957)* (dalej: projekt) oraz uprzejmie informuję, że z punktu widzenia przepisów *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.)¹, dalej rozporządzenie 2016/679 - przedstawiam następujące stanowisko.*

Organ właściwy w sprawie ochrony danych osobowych wskazuje, że na podstawie obowiązujących przepisów o ochronie danych osobowych pełni wyłącznie rolę doradczą w procesie tworzenia prawa z zakresu przetwarzania danych osobowych czyli doradza w sprawie aktów prawnych w zakresie w jakim mogą one mieć wpływ na prawa i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych (art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679), a zgodnie z prawem krajowym założenia i projekty aktów prawnych dotyczące

¹ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018 r., s. 2.

Urząd Ochrony
Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa

tel. 22 531-07-20
www.uodo.gov.pl

danych osobowych są przedstawiane do zaopiniowania Prezesowi Urzędu (art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych).

Odnosząc się do przedłożonych do zaopiniowania przepisów, w pierwszej kolejności podkreślić należy, że przedłożona regulacja ustawowa dotyczy także przetwarzania danych osobowych dlatego też powinna określać w sposób wyraźny cel oraz zakres przetwarzanych danych osobowych, zasady ich przetwarzania na potrzeby realizacji celów regulacji, zapewniać stosowanie przepisów rozporządzenia 2016/679, w tym zasad przetwarzania danych określonych w jego art. 5², tj. wyznaczyć przedmiotowymi przepisami: okres przez jaki dane mają być przetwarzane, w tym przechowywane; sposób postępowania z danymi tak by przetwarzanie odbywało się zgodnie z zasadami bezpieczeństwa (poufności i integralności), w tym po wygaśnięciu celu (-ów) przetwarzania danych osobowych.

Organ nadzorczy poddaje pod rozważenie Projektodawcy art. 35 ust. 1 rozporządzenia 2016/679³, który reguluje obowiązek dokonania – m.in. w związku z tworzeniem przepisów regulujących operację lub zestaw operacji przetwarzania – **oceny skutków dla ochrony danych**, tj. planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych i wpływu projektowanych rozwiązań na prawo do prywatności oraz prawo do ochrony danych osobowych (art. 35 ust. 10). Taka ocena skutków ochrony danych powinna być dokonywana ze względu na rodzaj przetwarzania, w szczególności następujący przy użyciu nowych technologii, ale także gdy charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania z dużym prawdopodobieństwem mogą powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób. Uzasadnionym jest by ocena skutków dla ochrony danych była dokonywana już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjmowaniem określonej podstawy prawnej przetwarzania danych. Natomiast problematyka przetwarzania danych osobowych nie została w niniejszym projekcie

---

² Art. 5 ust. 1 Dane osobowe muszą być:

- a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");
- b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu");
- c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych");
- d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("prawidłowość");
- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania");
- f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").

² Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

³ Art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679 Ust. 1-7 nie mają zastosowania, jeżeli przetwarzanie na mocy art. 6 ust. 1 lit. c) lub e) ma podstawę prawną w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, i prawo takie reguluje daną operację przetwarzania lub zestaw operacji, a oceny skutków dla ochrony danych dokonano już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjęciem tej podstawy prawnej - chyba że państwa członkowskie uznają za niezbędne, by przed podjęciem czynności przetwarzania dokonać oceny skutków dla ochrony danych.

wyczerpująco uregulowana oraz uzasadniona z punktu widzenia przepisów rozporządzenia 2016/679 głównie ze względu na brak oceny skutków dla ochrony danych.

Odnosząc się do poszczególnych rozwiązań przyjmowanych w *projekcie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej oraz niektórych innych ustaw*, ponownej analizy pod kątem zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych wymagają:

Art. 1 zmiana 11 projektu - dodawany do ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej art. 14a ust. 2 w brzmieniu: „*Podmiot, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6, w terminie miesiąca od zakończenia miesiąca, w którym dokonał rozporządzenia paliwem ciekłym, jest obowiązany przekazać podmiotowi paliwowemu nabywającemu od niego te paliwa ciekłe informację zawierającą: 1) imię, nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania lub siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP); 2) wskazanie rodzaju i ilości paliw ciekłych wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, od których podmiot paliwowy jest obowiązany zrealizować obowiązek, o którym mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4.*” - brak jest wykazania (w uzasadnieniu) niezbędności (zasadności) przekazywania podmiotowi paliwowemu nabywającemu od podmiotu paliwowego wprowadzającego paliwa ciekłe do obrotu informacji zawierającej m.in. jego dane osobowe w zakresie: imię, nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania lub siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP).

O ile natomiast rozwiązanie takie jest niezbędne, to uzupełnić należy ten przepis o wskazanie celu przekazywania i dalszego przetwarzania takich danych osobowych (przyjęcie takich rozwiązań sprzyjać będzie poszanowaniu zasady zgodności z prawem – art. 5 ust. 1 lit. a oraz zasady ograniczenia celu – art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2016/679).

Art. 1 zmiana 11) projektu - dodawany art. 14a ust. 2 jak ww. pkt 2) – o ile niezbędne jest przetwarzanie danych osobowych, to uzasadnionym jest rozważenie niezbędności przetwarzania „*adresu zamieszkania*” – jako wystarczające uznać należałoby określenie osoby poprzez „*miejsce zamieszkania*” (przyjęcie takiego rozwiązania sprzyjać będzie poszanowaniu zasady minimalizacji danych – art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679).

Art. 1 zmiana 12) projektu - dodawany art. 15a ust. 9 w brzmieniu: „*Podmiot zobowiązany przechowuje dla celów kontrolnych umowy zawarte z odbiorcami końcowymi w ramach realizacji programów dofinansowań przez okres co najmniej 5 lat od upływu terminu rozliczenia wykonania obowiązku, o którym mowa art. 10 ust. 1, określonego w art. 16 ust. 1.*” uzasadnionym jest doprecyzowanie określenia „*cel kontrolny*” oraz wykazanie niezbędności przechowywania umów zawartych z odbiorcami końcowymi w ramach realizacji programów dofinansowań, w kontekście niezbędności przetwarzania danych osobowych w nich zawartych.

O ile zachodzi niezbędność przyjmowania tego rozwiązania, to należy określić jednoznacznie w przepisie prawa okres przetwarzania danych osobowych a nie posługiwać się określeniem „co najmniej 5 lat” (przyjęcie takich rozwiązań sprzyjać będzie poszanowaniu zasady ograniczenia przechowywania – art. 5 ust. 1 lit. e rozporządzenia 2016/679).

Art. 1 zmiana 13) lit. d) - dodawany ust. 6 w art. 16 w brzmieniu: „*Rozliczając wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, podmiot zobowiązany, o którym mowa w art. 10 ust. 2, przedkłada Prezesowi URE listę zawartych umów z odbiorcami końcowymi, o których mowa w art. 15a ust. 1, zawierającą ich imiona, nazwiska lub nazwy, adresy zamieszkania lub siedziby, daty zakończenia realizacji poszczególnych przedsięwzięć oraz ilość zaoszczędzonej energii finalnej uzyskanej w wyniku ich realizacji.*” - wyjaśnienia i określenia w przepisach prawa wymaga na czym ma polegać oraz przez jaki okres ma trwać przetwarzanie danych osobowych zawartych w przedkładanych Prezesowi URE listach obejmujących umowy z odbiorcami końcowymi (takich rozwiązań wymaga poszanowanie zasady ograniczenia celu oraz zasady ograniczenia przechowywania).

Analizowany projekt przepisów zakłada również prowadzenie przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy centralnego rejestru oszczędności energii finalnej. Wobec powyższego - w odniesieniu do **art. 1 zmiana 26) projektu** – dodawany do przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej rozdział 4a „Zasady prowadzenia centralnego rejestru oszczędności energii finalnej” – organ nadzorczy wskazuje co następuje.

Ad art. 35a ust. 1 w brzmieniu: „*Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy prowadzi centralny rejestr oszczędności energii finalnej, zwany dalej „rejestrem”, oraz jest administratorem danych zgromadzonych w tym rejestrze.*”- w pierwszej kolejności zauważyć należy, że przepisy rozporządzenia 2016/679 nie posługują się pojęciem „*administrator danych*”, lecz „*administrator*”, o ile zatem Projektodawca za niezbędne uznaje wskazanie go wprost w przepisach to, celem zapewnienia spójności z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, powinien posłużyć się określeniem „*jest administratorem zgromadzonych w tym rejestrze danych*” (zgodność z definicją przewidzianą w art. 4 pkt 7 i pozostałymi przepisami rozporządzenia 2016/679).

Ponadto, nie jest właściwe określanie jedynie nazwy administratora jeśli nie są jednocześnie dokładnie określone cele i sposoby przetwarzania przez niego danych osobowych.

Ad art. 35a ust. 2 w brzmieniu: „*W rejestrze są gromadzone dane oraz informacje dotyczące wysokości uzyskanej oszczędności energii finalnej.*” - użyte zostało niejednoznaczne

sformułowanie – konieczne jest doprecyzowanie w przepisach zakresu / katalogu danych osobowych (przyjęcie takich rozwiązań sprzyjać będzie poszanowaniu zasady zgodności z prawem i przejrzystości).

Ad art. 35a ust. 3 pkt 2 w brzmieniu: „*Rejestr zawiera (...) wykaz osób upoważnionych, o których mowa w art. 35b ust (...)*” - brak jest wskazania jakie dane mają być wpisane w wykazie osób upoważnionych, o których mowa w art. 35b ust. 4 ustawy. Przyjęcie rozwiązania w proponowanym, ogólnym brzmieniu stwarza ryzyko pozyskiwania i dalszego przetwarzania danych osobowych nieadekwatnych, wykraczających poza cel i zakres regulacji, co powoduje ryzyko braku zgodności z zasadą minimalizacji danych.

Ad art. 35a ust. 4 w brzmieniu: „*Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a tiret pierwsze i szóste, gromadzonych w rejestrze oraz sposób uwierzytelniania osób upoważnionych wpisanych do wykazu, mając na względzie użyteczność tych informacji, funkcjonalność rejestru oraz zapewnienie bezpieczeństwa rejestru i ochrony zgromadzonych w nim informacji.*” - ze względu na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa danych osobowych uzasadnione byłoby wskazanie w wytycznych do rozporządzenia wykonawczego także okoliczności „*przypadkowego lub niezgodnego z prawem zniszczenia, utracenia, zmodyfikowania, nieuprawnionego ujawnienia lub nieuprawnionego dostępu do danych osobowych przesyłanych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych*” (uzasadnionym jest wzorowanie się w tym zakresie na definicji "naruszenia ochrony danych osobowych" określonej art. 4 pkt 12 rozporządzenia 2016/679⁴).

Ad art. 35a ust. 5 w brzmieniu: „*Rejestr jest prowadzony z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695, 1517 i 2320).*” - takie określenie jest sformułowaniem nazbyt ogólnym, o ile przepis ma nakładać prawa i obowiązki w zakresie przetwarzania danych osobowych, w szczególności związane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii jak „system teleinformatyczny”. Istotnym jest to, jaki podmiot będzie odpowiedzialny za przetwarzanie danych osobowych w tym rejestrze prowadzonym w systemie teleinformatycznym, jakie dane będą w tym systemie gromadzone, jak długo będą w systemie przechowywane, w jakim celu (celach), na jakich zasadach i w jaki sposób dane te będą w systemie przetwarzane, komu ewentualnie udostępniane. Wprowadzie wskazanie wprost administratora przetwarzanych w takim rejestrze

---

⁴ Art. 4 pkt 12 rozporządzenia 2016/679 "naruszenie ochrony danych osobowych" oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub niezgodnego z prawem zniszczenia, utracenia, zmodyfikowania, nieuprawnionego ujawnienia lub nieuprawnionego dostępu do danych osobowych przesyłanych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych

czy systemie danych osobowych nie jest zawsze konieczne, ale niezbędnym jest określenie w przedmiotowych przepisach ról i obowiązków – w odniesieniu do celów i sposobów przetwarzania, operacji (zestawów operacji) przetwarzania – podmiotów odpowiedzialnych za cele i sposoby przetwarzania danych osobowych oraz ewentualnie czerpiących dane osobowe z systemu teleinformatycznego oraz zasilających system danymi osobowymi. W przypadku podmiotów związanych przepisami prawa, właściwie należy te przepisy sformułować, wyznaczając podmiotom przetwarzającym dane określone role mocą tychże przepisów. Rola administratora ma kluczowe znaczenie w stosowaniu przepisów rozporządzenia 2016/679, ponieważ to administrator jest adresatem szeregu obowiązków wynikających z tego aktu prawnego. Odpowiada on m.in. za zgodność przetwarzania z zasadami określonymi tymi przepisami, w tym art. 5 rozporządzenia 2016/679; za realizację praw osób, których dane dotyczą, wynikających nie tylko z przepisów art. 13 i 14, ale i 15–22 rozporządzenia 2016/679, a także jest obciążony pełną odpowiedzialnością za zgodne z prawem przetwarzanie danych, które prowadzi samodzielnie, lub które prowadzone jest w jego imieniu (motyw 74)⁵.

Ad art. 35b ust. 1 zdanie pierwsze w brzmieniu: *„Dane wprowadza się do rejestru za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ten rejestr.”* - doprecyzowania wymaga w przepisach prawa jakie obowiązki oraz na kogo są nakładane, oraz jakie prawa są przyznawane w zakresie wprowadzania danych do rejestru (przyjęcie takich rozwiązań sprzyjać będzie poszanowaniu zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości).

Ad art. 35b ust. 1 zdanie drugie w brzmieniu: *„Wprowadzanie danych jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na ich przetwarzanie”* - niewłaściwym i wskazującym na niezrozumienie stosowania przepisów rozporządzenia 2016/679 jest przyjmowanie równoznaczności wprowadzania danych do systemu informatycznego z wyrażeniem zgody na ich przetwarzanie. Jednocześnie takie brzmienie przepisu przeczy zasadzie dobrowolności zgody i możliwości jej odwołania w każdym czasie stosownie do art. 7 rozporządzenia 2016/679.

Po pierwsze, odbieranie zgody (art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/679⁶) na przetwarzanie danych osobowych jest niewłaściwe i nie powinno mieć miejsca gdy przetwarzanie danych następuje na zasadzie obowiązku, tj. podstawie i w wykonaniu powszechnie obowiązujących przepisów prawa (art. 6 ust. 1 lit c rozporządzenia 2016/679 -

---

⁵ Motyw 74 Należy nałożyć na administratora obowiązki i ustanowić odpowiedzialność prawną administratora za przetwarzanie danych osobowych przez niego samego lub w jego imieniu. W szczególności administrator powinien mieć obowiązek wdrożenia odpowiednich i skutecznych środków oraz powinien być w stanie wykazać, że czynności przetwarzania są zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz, że są skuteczne. Środki te powinny uwzględniać charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych.

⁶ Art. 6 ust. 1 lit. a Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;

przetwarzanie jest zgodne z prawem gdy jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze).

Jednocześnie warto zwrócić uwagę Projektodawcy na motyw 43 rozporządzenia 2016/679⁷ - wprost wyłączający zgodę, jako podstawę przetwarzania danych osobowych dla procesów przetwarzania danych realizowanych przez podmiot publiczny wykonujący władztwo publiczne (prowadzenie rejestru).

Po drugie, warunki legalnego przetwarzania danych osobowych – m.in. zgoda i dopuszczalność przetwarzania wynikająca z obowiązujących przepisów prawa wprawdzie legalizują przetwarzanie danych osobowych, ale nie mogą być ze sobą utożsamiane – są odrębnymi przesłankami.

Warto także zwrócić uwagę Projektodawcy, iż nakładanie na wskazywany podmiot publiczny określonych praw i obowiązków związanych z przetwarzaniem danych osobowych wymaga uporządkowanego wskazania – również w tychże przepisach - kto i jakie dane osobowe przekazuje do rejestru oraz w jakim zakresie i w jaki sposób ma to następować. Przedmiotowe przepisy powinny również określać jakie role (w tym co do administrowania czy ewentualnego współadministrowania danymi)⁸ pełnić mają podmioty / organy zaangażowane w przetwarzanie danych osobowych w rejestrze.

Ad art. 35b ust. 2 w brzmieniu: „*Dane wprowadza się do rejestru przez pobranie danych zgromadzonych w tym rejestrze, ich weryfikację oraz wpisanie do rejestru nowych danych. System teleinformatyczny obsługujący rejestr zapewnia automatyczną archiwizację wcześniej wprowadzonych danych do rejestru.*” – proponowany przepis jest nieprecyzyjny i nie wynika z niego jakie prawa i obowiązki oraz na kogo dokładnie są nakładane w związku z przetwarzaniem danych osobowych; jakie operacje oraz w jaki dokładnie sposób mają być na

---

⁷ Motyw 43 Aby zapewnić dobrowolność, zgoda nie powinna stanowić ważnej podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych w szczególnej sytuacji, w której istnieje wyraźny brak równowagi między osobą, której dane dotyczą, a administratorem, w szczególności gdy administrator jest organem publicznym i dlatego jest mało prawdopodobne, by w tej konkretnej sytuacji zgodę wyrażono dobrowolnie we wszystkich przypadkach. Zgody nie uważa się za dobrowolną, jeżeli nie można jej wyrazić z osobna na różne operacje przetwarzania danych osobowych, mimo że w danym przypadku byłoby to stosowne, lub jeżeli od zgody uzależnione jest wykonanie umowy - w tym świadczenie usługi - mimo że do jej wykonania zgoda nie jest niezbędna.

⁸W rozumieniu rozporządzenia 2016/679 administratorem jest osoba fizyczna lub prawna, organ publiczny, jednostka lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych (art. 4 pkt 7). Współadministrowaniem następuje natomiast wtedy, gdy co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych oraz wyczerpująco ustalone zostaną zakresy ich odpowiedzialności w zakresie wypełniania obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679.

Art. 26 rozporządzenia 2016/679 1. Jeżeli co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele i sposoby przetwarzania, są oni współadministratorami. W drodze wspólnych uzgodnień współadministratorzy w przejrzysty sposób określają odpowiednie zakresy swojej odpowiedzialności dotyczącej wypełniania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do wykonywania przez osobę, której dane dotyczą, przysługujących jej praw, oraz ich obowiązków w odniesieniu do podawania informacji, o których mowa w art. 13 i 14, chyba że przypadające im obowiązki i ich zakres określa prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu administratorzy ci podlegają. W uzgodnieniach można wskazać punkt kontaktowy dla osób, których dane dotyczą.

2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, należyście odzwierciedlają odpowiednie zakresy obowiązków współadministratorów oraz relacje pomiędzy nimi a podmiotami, których dane dotyczą. Zasadnicza treść uzgodnień jest udostępniana podmiotom, których dane dotyczą.

3. Niezależnie od uzgodnień, o których mowa w ust. 1, osoba, której dane dotyczą, może wykonywać przysługujące jej prawa wynikające z niniejszego rozporządzenia wobec każdego z administratorów.

danych osobowych wykonywane, w tym w zakresie korzystania z danych osobowych dla celów wynikających z przepisów zmienianej ustawy, jak i w celach ich weryfikacji czy archiwizacji.

Jednocześnie konieczne jest precyzyjne określenie jakie operacje przetwarzania mają być wykonywane biorąc pod uwagę definicję przetwarzania (art. 4 pkt 2 rozporządzenia 2016/679)⁹. Projektodawca powinien uwzględnić również kto udostępnia dane do rejestru i kto je z tego pobiera z oraz na jakich zasadach i w jakim trybie.

Pozostawienie komentowanego rozwiązania wprowadza ryzyko przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym z naruszeniem zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych - zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, zasady prawidłowości, zasady ograniczenia przechowywania oraz zasady rozliczalności.

Ponadto, decydowanie o przetwarzaniu danych osobowych – tj. o celach i sposobach ich przetwarzania – ma być prawem i obowiązkiem administratora, a nie pozbawionego przymiotu administratora, bliżej nieokreślonego „systemu informatycznego”.

Ewentualne zautomatyzowane przetwarzanie danych może następować jedynie w zgodzie z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w tym z poszanowaniem warunków przewidzianych w jego art. 22.

Ad art. 35b ust. 3 w brzmieniu: *„Uprawnionymi do wprowadzania danych i informacji do rejestru są: 1) Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy – jako administrator danych, 2) minister właściwy do spraw klimatu, 3) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, 4) minister właściwy do spraw finansów publicznych, 5) Centrum Unijnych Projektów Transportowych, 6) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 7) wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, 8) jednostki samorządu terytorialnego, 9) Bank Ochrony Środowiska, 10) Bank Gospodarstwa Krajowego, 11) instytucje, o których mowa w art. 18 ust. 5 – zwane dalej „podmiotami uprawnionymi” – poszanowanie zasady zgodności z prawem wymaga precyzyjnego określenia w przepisach prawa: jakie prawa i obowiązki w związku z realizacją celów wprowadzanych niniejszymi przepisami, w tym w zakresie przetwarzania danych osobowych, przypisane są „podmiotom uprawnionym”; jakie dane, w jaki sposób i na jakich zasadach wprowadzają poszczególne podmioty / organy do rejestru. Poszanowanie wskazanej zasady zgodności z prawem wymaga również określenia w jakim trybie ma następować „wprowadzanie danych do rejestru”, z uwzględnieniem motywu 31 rozporządzenia 2016/679¹⁰, z którego wynika, że „żądanie*

⁹ Art. 4 pkt 2 rozporządzenia 2016/679 "przetwarzanie" oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;

¹⁰ Motyw 31 Organy publiczne, którym ujawnia się dane osobowe w związku z ich prawnym obowiązkiem sprawowania funkcji publicznej (takich jak organy podatkowe, organy celne, finansowe jednostki analityki finansowej, niezależne organy administracyjne czy organy rynków

ujawnienia danych osobowych, z którym występują takie organy publiczne, powinno zawsze mieć formę pisemną, być uzasadnione, mieć charakter wyjątkowy, nie powinno dotyczyć całego zbioru danych ani prowadzić do połączenia zbiorów danych”. Wprowadzanie w przepisach rozwiązań w tym zakresie wymaga także poszanowania przez Projektodawcę zasady rozliczalności za przekazywania danych przez administratorów zasilających rejestr (art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679).

Ponadto, wprowadzić należy odpowiednie regulacje w przepisach wiążących wszystkie te podmioty / organy w zakresie podstaw prawnych dla udostępniania danych do rejestru.

Ad art. 35b ust. 6 pkt 2 w zw. z ust. 4 – w związku z tym, że projektowany ust. 4 przewiduje, że *„Podmioty uprawnione, o których mowa w ust. 3 pkt 2–11, wyznaczają osoby upoważnione do wprowadzania w ich imieniu danych i informacji do rejestru. Dane osób upoważnionych gromadzi się w wykazie.”*, natomiast **ust. 6** przewiduje, że *„Wykaz zawiera: 1) imię i nazwisko oraz stanowisko osoby upoważnionej; 2) adres do korespondencji, w tym adres poczty elektronicznej osoby upoważnionej.”* – zasadnym jest doprecyzowanie, iż podawany powinien być służbowy adres poczty elektronicznej, celem poszanowania zasady ograniczenia celu oraz zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych w zasobach ograniczonych używanych do celów służbowych.

W związku z wyznaczaniem osób upoważnionych do wprowadzania danych do systemu uwzględnić należy, że role poszczególnych podmiotów w procesach przetwarzania danych osobowych (administrowanie / współadministrowanie) powinny odzwierciedlać rzeczywiste przetwarzanie danych, które Projektodawca uznaje mocą tych przepisów za dozwolone. Warto jednocześnie zwrócić uwagę Projektodawcy np. na przepisy ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. 2019 r. poz. 1948).

Ad art. 35b ust. 8 zdanie 2 i 3 w brzmieniu: *„Osobie upoważnionej przez podmiot uprawniony, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, zapewnia się dostęp do informacji zgromadzonych w tym rejestrze oraz informacji archiwalnych wprowadzonych do rejestru. Osobom upoważnionym przez podmioty uprawnione, o których mowa w ust. 3 pkt 3–11, zapewnia się dostęp do informacji zgromadzonych w tym rejestrze oraz informacji archiwalnych wprowadzonych do rejestru przez osoby upoważnione przez te podmioty.”* – niezbędnym jest doprecyzowanie w tych przepisach celu oraz zasad dostępu do informacji zgromadzonych w tym rejestrze oraz do informacji archiwalnych wprowadzonych do rejestru. Projektodawca powinien

---

finansowych regulujące i nadzorujące rynki papierów wartościowych), nie powinny być traktowane jako odbiorcy, jeżeli otrzymane przez nie dane osobowe są im niezbędne do przeprowadzenia określonego postępowania w interesie ogólnym zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego. Żądanie ujawnienia danych osobowych, z którym występują takie organy publiczne, powinno zawsze mieć formę pisemną, być uzasadnione, mieć charakter wyjątkowy, nie powinno dotyczyć całego zbioru danych ani prowadzić do połączenia zbiorów danych. Przetwarzając otrzymane dane osobowe, takie organy powinny przestrzegać mających zastosowanie przepisów o ochronie danych, zgodnie z celami przetwarzania.

określić jakie dane osobowe zaliczane są do „*informacji archiwalnych*” oraz jak długo mają być one przetwarzane w celach archiwizacji. Ponadto wyjaśnienia wymaga czy jednym z celów prowadzenia rejestru jest archiwizacja danych osobowych, a jeśli tak, to z czego cel taki wynika. Projektodawca nie wskazał kiedy informacje archiwalne będą usuwane. Dookreślenia wymagają zasady dostępu do informacji archiwalnych, kwestia ta powinna być również elementem przeprowadzonej oceny tego zagadnienia z punktu widzenia przepisów dotyczących zasobów archiwalnych.

Nieprecyzyjne formułowanie przepisów dotyczących dostępu do zasobów rejestru, w tym danych osobowych naraża administratora na odpowiedzialność za niezgodne z prawem przetwarzanie, w tym udostępnianie danych zgromadzonych w rejestrze (przyjęcie takich rozwiązań sprzyjać będzie poszanowaniu zasady zgodności z prawem i zapewnieniu stosowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa przetwarzania danych).

Ad art. 35b ust. 9 w brzmieniu: „*Zmiana danych, o których mowa w ust. 6, następuje na wniosek podmiotów, o których mowa w ust. 5, składany za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego rejestr, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany.*” – wniosek o zmianę danych w rejestrze powinien zawierać uzasadnienie dla zmian, które mają być wprowadzane, celem poszanowania zasady zgodności z prawem.

Ad art. 35b ust. 10 w brzmieniu: „*Wnioski, o których mowa w ust. 7, składa się przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego pod adresem elektronicznym wskazanym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Instytutu Ochrony Środowiska Państwowego Instytutu Badawczego.*” – ponownego rozważenia wymaga czy przyjęcie takiej procedury jest odpowiednie i wystarczające w świetle ryzyk przetwarzania danych i przepisów dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych stosownie do przepisów rozporządzenia 2016/679, celem zapewnienia stosowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

Ad art. 35b ust. 12 w brzmieniu: „*Dane, o których mowa w ust. 6 [dane osób upoważnionych], przechowuje się do czasu dokonania zmiany, o której mowa w ust. 9.*” - pozytywnie ocenić należy zaproponowane przez Projektodawcę rozwiązanie w zakresie ograniczenia przechowywania danych – sprzyja ono poszanowaniu zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych: zasady prawidłowości (art. 5 ust. 1 lit d), zasady ograniczenia przechowywania oraz zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679). Niemniej jednak wątpliwości budzi to, czy w przypadku niewprowadzania zmian dotyczących danych będą one przechowywane bezterminowo – takie rozwiązanie powinno także podlegać

odpowiedniemu wyważeniu z uwzględnieniem zasady ograniczenia przechowywania, zwłaszcza w przypadku ustania celu przetwarzania danych.

Ad art. 35c w brzmieniu: „*Informacje zgromadzone w rejestrze udostępnia się na wniosek za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*” – nie jest regulacją wyczerpująco określającą zasady udostępniania informacji zgromadzonych w rejestrze. Do przepisu tego aktualne pozostają ww. uwagi w zakresie uwzględnienia motywu 31 rozporządzenia 2016/679. Jako przykład można wskazać można ryzyka niedostatecznie kontrolowanych przez administratora procesów udostępniania danych osobowych z systemów prowadzonych w systemach informatycznych (np. postępowanie prowadzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych <https://uodo.gov.pl/pl/322/1259>).

Doprecyzowania w przedmiotowych przepisach prawa wymaga kiedy i komu udostępniane mogą być dane osobowe zgromadzone w rejestrze, oraz w jaki sposób weryfikuje się udostępnianie. Brak w tym przepisie obowiązku wykazania celowości pozyskania danych i niezbędności ich przetwarzania dla realizacji zadań pozyskującego dane podmiotu / organu (administratora) – powoduje to ryzyko nadmiarowego, automatycznego udostępniania danych, oraz naruszania zasady minimalizacji danych.

Z tych względów uzasadnione jest wprowadzenie w projektowanych przepisach trybu wnioskowego w formie pisemnej (również gdy będzie to wniosek uproszczony), uzasadniającego cel i niezbędność pozyskania danych, jednocześnie będącego środkiem umożliwiającym realizację administratorowi udostępniającemu dane zasady rozliczalności.

Ad art. 3 projektu ustawy - wprowadzający zmiany w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne -zmiana 2 c), tj. wprowadzenie ust. 7a w art. 45a w brzmieniu: „*Budynki z instalacją ogrzewczą wodną zasilaną z sieci ciepłowniczej lub budynki mające więcej niż jedno mieszkanie lub lokal użytkowy zasilane z kotłowni, wyposaża się w urządzenia służące do rozliczenia zużytego ciepła lub chłodu obejmujące: 1) ciepłomierz do pomiaru ilości ciepła dostarczanego do instalacji ogrzewczej budynku, posiadający funkcję zdalnego odczytu; 2) ciepłomierze lub podzielniki kosztów ogrzewania posiadające funkcję zdalnego odczytu umożliwiające indywidualne rozliczanie kosztów ogrzewania poszczególnych mieszkań lub lokali użytkowych w budynku, o ile jest to technicznie wykonalne i opłacalne; 3) wodomierze do pomiaru ciepłej wody użytkowej dla poszczególnych mieszkań lub lokali użytkowych w budynku, posiadające funkcję zdalnego odczytu, o ile jest to technicznie wykonalne i opłacalne; 4) urządzenie do pomiaru ilości zużytego paliwa w kotłowni.* - przypomnienia wymaga, że instalacja inteligentnych liczników powoduje ryzyko profilowania, do którego odnoszą się przepisy m.in. art. 22 rozporządzenia 2016/679. Informacje zbierane od odbiorców końcowych

przy pomocy inteligentnych liczników pozwalają bowiem na zbudowanie profilu użytkownika w zakresie ilości zużywanej energii (ciepła/chłodu) i tym samym uzyskiwanie szczegółowych informacji o jego zachowaniach i/lub preferencjach. Podmioty, którym przekazywane są informacje z liczników mają wiedzę o tym w jakich ilościach i kiedy użytkownik zużywa energię, co pozwala na ustalenie, np. w jakich godzinach użytkownik pracuje, że posiada wiele sprzętów elektrycznych czy rozbudowany system rozwiązań w zakresie zaopatrzenia i wykorzystania energii, etc. Inteligentne liczniki instalowane u odbiorców energii posiadają zdolność dwustronnej komunikacji. Informują konsumentów o ilości zużywanej energii przy czym informacja ta potencjalnie może być również przekazywana dostawcom energii i innym wyznaczonym podmiotom. Kluczową cechą inteligentnych liczników jest możliwość zdalnej komunikacji pomiędzy licznikiem i upoważnionymi podmiotami, takimi jak dostawcy, operatorzy sieci, upoważnione osoby trzecie lub przedsiębiorstwa usług energetycznych. Wszystkie te informacje stanowią bardzo cenną „wartość dodaną” stosowania przedmiotowego opomiarowania - dane wnioskowane z zachowań i/lub preferencji użytkowników tychże liczników wykorzystujących nowoczesną technologię.

A zatem tego rodzaju rozwiązania – jak wprowadzane we wskazanym przepisie projektu – powinny ściśle określać cel wykorzystania danych pozyskiwanych przez inteligentne urządzenia posiadające funkcję zdalnego odczytu, tak aby tak pozyskane informacje nie służyły celom nieprzewidzianym przedmiotowymi przepisami i podmiotom zapewniającym tego rodzaju usługi.

Podsumowując należy podkreślić, iż uwzględnienie powyższych kwestii przedstawionych w trybie stanowiska eksperckiego przyczyniłoby się do stworzenia przepisów czyniących zadość przepisom o ochronie danych osobowych, zapewniających stosowanie przepisów rozporządzenia 2016/679.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Jan Nowak

/-dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/